

КОНГРЕСМЕН ЧАРЛЗ РІНГЕЛ, демократ з Нью Йорку, заявив, що американські громади, зокрема молодь, вживають кокаїну так немовби вона була цукорками, а федеральний Уряд замало робить заходів, щоб припинити нелегальну доставку кокаїну до цієї країни. Найбільше кокаїни перепачковують несовісні торговці з Пакистану, Таїланду, Бурми, Китайської Народної Республіки, Гон Конгу і Макао. На думку Рінгела Білий Дім повинен дати до зрозуміння згаданим країнам, що ЗСА не толеруватимуть нелегальної торгівлі кокаїною і поборюватимуть всякі контрбанди повною силою. Крім того ньюйоркський конгресмен думав, що ті країни повинні респектувати становище Америки від якої вони отримують значну економічну і військову допомогу.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sunday, Monday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check, or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх членів від надання матеріалів, які порушують моральні та етичні принципи. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно зазначить. За адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою, — за зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Пересторога проти судження „дрібних нацистів“

Політичний коментатор ізраїльського часопису „Єдіот Агнонот“, Аннет Дульзін, недавно помістила в „Нью Йорк Таймс“ цікаву і оригінальну статтю під заголовком „Ізраїлю, не суди нацистів“. Для українських читачів стаття цікава хоч би тому, що авторка починає розвивати свої думки від цього факту, що ізраїльський уряд жахався видачі Івана Дем'янюка з Клівленду, щоб його судити в Ізраїлі за закінченні йому „звучання“ в концентраційному таборі в Тремблінці.

Як відомо, судова розправа проти І. Дем'янюка не закінчилася ніяким вироком проти згаданого українця тому, що проти нього було представлено лиш один зфальшований „документ КГБ, який американський суд визнає цілком слушно „невиставчальним доказом“.

Згадана кореспондентка пише: „Я боюся, що замість відсвіжати зникаючий образ голокосту для тих, що його забули або тих, що його цілком не знали, часті процеси нацистів малого калібру будуть мати таке саме значення, як повторювання сцени похорону для піднесення значення померлого. Такі процеси могли б тільки зменшити значення судового процесу Адольфа Айхмана, який символізував нацистський режим і його твір, голокост...“

Вона далі твердить, що первісні нацистські злочини затежуються, крихітні часті показувати, а тому що ми живемо в добі всяких й неймовірних інших злочинів — і кримінальних і політичних, — то всі ці злочини вже важко розрізнити і відділити від злочинів нацистів у час Жидівського голокосту.

Сам лиш вигляд постарілих нацистів, безсильних старців, переважає всі закиди проти них. Що спричинилося до того, що Жидівський голокост став символом нищення жидів і інших народів нацистами, це не те, що поодинокі нацистичні провідники були співвідповідальними в тих антижидівських злочинах. На ділі, відповідальними за Жидівський голокост була ціла система нацистичної Німеччини: партія, тайна поліція, армія, уряд та ціла адміністрація.

Кореспондентка „Нью Йорк Таймс“ далі пише, що часті вживання вислову „голокост“ значно обнизило саме значення того слова. Вона наводить такі випадки в Ізраїлі, де демонстранти називають ізраїльську поліцію „нацистами“, і каже, що такі символи нацизму як свастика часто появляються на стінах різних урядових будинків в Ізраїлі.

Вона закликає до більш основних студій про причини нищення жидів, тобто відомого в світі Жидівського голокосту. Бо тільки справжні жертви голокосту можуть зрозуміти його суть. Натомість сучасні покоління не можуть відчувати суті цього жаху, дивлячись на страшилки картини з нацистичних концтаборів чи великі печі, в яких палено живцем людей.

Тим більше, на думку авторки статті, судові процеси над дрібними нацистами, які були лиш сліпим знаряддям нацистської системи, ледве чи передають сучасним поколінням глибоку суть голокосту.

А. Дульзін не є проти судових процесів над нацистами, які дійсно були відповідальними за нищення жидів. Але ці процеси повинні переводити німецькі суди в Німеччині, а не ізраїльські суди в Ізраїлі. Ізраїль повинен мобілізувати публічну світову опінію, але самі суди повинні відбуватися там, де ця система (нацизм) існувала.

Кореспондентка згаданої газети переконана, що німці в першу чергу повинні знати про голокост не тільки тому, щоб зрозуміти минулі злочини гітлеризму, але також, щоб подібний процес не повторився в майбутньому.

На всякий випадок, важливим є голос цієї авторки тому, що вона не бачить жадного сенсу в переслідуванні „малих шизоїдів“ нацизму, як, наприклад, сторожів в різних концтаборах чи тюрмах. Щобільше, вона переконана, що Ізраїль не повинен переводити судові розправи проти них, бо такі процеси служимуть для зменшення значення Жидівського голокосту.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II під час перебування в Південній Кореї канонізував 103 мучеників за Христове віру. Це була перша така подія поза звичайним місцем beatification — Римом, — пише журнал „Ю. С. Ньюз“ (World Report) з 7-го травня цього року. Особлива увага Апостольської столиці до Південної Кореї пояснюється тим, що Корея — це країна, де найшвидше зростає Католицька Церква.

Іван Боднарчук

НА СЛУЖБІ ІДЕЇ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

До тих людей належав і директор „Маслосоюзу“ Андрій Мудрик. Воєнна авіація знищила наше молочарство, яке вже було так гарно розвинулося напередодні війни. Спіраючись на передовні традиції і використовуючи всі досягнення закордонної кооперації, треба було починати все від початку. І ось до цієї праці взявся А. Мудрик, а йому в допомігу стало кілька друзів, як інж. Андрій Палій, інж. Михайло Хроноват, Олександра Лис і ще деякі. Часто з палицею в руці мандрував Мудрик від села до села й організував перші повсюдні іспити молочарів. Якщо „Маслосоюз“ став нашим неперорним бастіоном і найкраще організованою нашою економічною установою, то це сталося головним чином завдяки праці, наполегливості, витривалості й сильній волі А. Мудрика. За його починком постанала організація промислового бриндизерства і таким чином покладено підвалини під розвиток гірських господарств. У 1925 році закордонні Мудрика організували перші курси з ділянки молочарства. Ці курси перетворилися згодом в одні з найкращих шкіл у Стрию.

Кожну вільну хвилину від фахової праці присвячував Мудрик суспільній праці, співпрацюючи в Центробанку, в „Рідній Школі“ та в інших установних. Вибравши собі ціль: через кооперацію до добробуту рідного народу, він

Після нашої національної катастрофи, коли замовляли гармати й бойові сурми, чимало наших людей і воїнів УГА опинилося у Чехословаччині. Важкі роки скитальщини вони використали, здобуваючи собі освіту й вивчаючи практичне життя, щоб опісля своє знання віддати для рідного народу.

НЕНСІ РЕГЕН ЗДОБУЛА СОБИ КИТАЙСЬКІ СЕРЦЯ І АМЕРИКАНСЬКУ ПРЕСУ

тайським біло-чорним „ведмедиком“ — великим Пандо. В пресі Китаю все це було широко коментоване разом зі схваленням від публіки, що Ненсі Реген вміє „істи патікачі“.

Зупинки маршруту Ненсі Реген були більш цікаві, ніж її чоловіка, — пише преса. — Коли Президент мусів вести ділові й серйозні наради з лідерами Китаю, то Ненсі відвідувала кольоритні місця в Китаї, історичні пам'ятки й мистецькі будівлі та бачилася з представниками жіноцтва, учителями, лікарями та зі шкільними й дошкільними дітьми. Хоч вся мандрівка Н. Регенової була наперед точно визначена господарями-китайцями, але вони поклали про велику різноманітність програми подорожі для дружини американського Президента. Не обійшлося і без симпатичних іскорок сміху, коли 60-річній Ненсі Реген якось дівчинка назвала „тіточкою“, а не „бабуною“, бо так „молло і гарно Перша Лейлі“ виглядала. Сама Н. Реген жила дуже мало кокетки на своєму обличчі й була зодгана в консервативного крою одіж погідних кольорів, переважно фірми „Адолфо“. Ненсі привезла зі собою численні подарунки для дружин різних китайських визначних осіб, як також і для деяких установ. Серед обдарованих були: дружина китайського президента і дружина прем'єра; для самих же президентів Лі Шяньніна, прем'єра Жао Зіянця та Денга Шяопінга подарував президент Роналд Реген кришталеві статуетки з бронзою, відповідно — орла з бронзи й кристалю, чашку та нову орлу, виробу славновісної фірми Стобен. Для комітету пекінського „міського кварталу“ (на Фузідін вулиці) подарувала Ненсі Реген мальярське приладдя та апарат для висвітлювання прозірок з великим запасом красків ЗСА. „Дітячому палацові“ в Шанхаї подарувано три дитячі трамполіни.

Поведінка Ненсі Реген,

для цієї ідеї віддав своє трудолюбиве життя.

Мав „Маслосоюз“ щастя до свого проводу і своїх працівників. І тільки завдяки тому, що в управі цієї установи стояли люди спосібні, а при тому дуже ідейні, могла вона стати нашою гордістю. Інж. А. Палій, директор „Маслосоюзу“, це теж один із тих, що, вернувшись із Чехо-Словаччини, взявся до відновлення нашого молочарства, яке після Першої світової війни було в повній руїні. Коли Мудрик взявся за важку організаційну працю, Палій заступав установу перед польською владою. Не була це легка праця. Хто пам'ятає страшну нагірку „Куріра Краковського“ й польської вулиці на „Маслосоюз“, той знає, що праця Палія була дуже важка. Треба було багато дипломатичного хисту й великої терпеливості, щоб відбавити шовіністичні атаки ворогів і втримати „Маслосоюз“.

Шкільний товариш і ширший друг Мудрика, інж. Михайло Хроноват, також віддав своє життя для розвитку нашої молочарської кооперації. Закінчив перемський гімназію, де організував учнів у відділі Січових Стріпців. У боях під Перемишлем 1915 року був відзначений золотою медаллю. Довелося мені часто чути слова критики під адресою старшин Галицької Армії. Але всі ті критики, коли зійшла мова про Хроновата, схилили перед ним у великій пошані голови. Коли під час Другої світової війни, творилися наша Перша УД УНА, Хроноват перший зголосився до неї.

Українська кооперація, яка розвивалася в незвичайно важких умовах і на

Закінчення на ст. 4.

невимушена й сердечна, завоювала собі прихильність всіх китайців, а навіть американська „велика преса“ та інші засоби масової інформації, рапортуючи про успіхи Ненсі в Китаї, не брали її „на приціл“, як це робилося на початку її перебування в Білому Домі, як Першої Лейлі. Ненсі Реген зуміла своєю стриманістю, тактовністю і ласкавістю завоювати собі навіть тих працівників і працівниць пера, які на початку календі президента Регена були зробили собі з неї об'єкт для неадекватних приціпів.

Ось згадуючи Ненсі Реген перемогти упередження „міді“ до її особи зауважила також інша Перша Лейлі Америки Розалін Картер, яка є „адораторкою“ Ненсі Реген. „Якраз через цю перемогу Ненсі над всесильною „мідією“. А ця „мідія“ аж надто вміє з нулі зробити величину, якщо хочемо сказати — уміє справді велику людину так оклеветати, що потім вже нема вороття до давньої слави. Приклад з Річардом Ніксоном — це найважливіше свідчення про правдивість такого „закиду“ під адресою засобів масової інформації.

Літопис Бойківщини

(Відгук на найновіший твір чиниці Бойківщини)

У стародавній Русі перший літопис постав у Києво-Печерському монастирі. Літописці послідовно описували важливі події епохи, в яких жили й ті події, що передавалися усно з покоління в покоління.

„Літопис Бойківщини“ щоправда є в дещо кращому положенні, бо події, закорнені в тому віршику єсперти на історичних уже друкованих матеріалах, здебільшого, крім українських — польських і німецьких. Усе таки не легко ці джерела знайти, тому слід вивчити велику вчливість Головної Управи меткого регіонального товариства „Бойківщини“, головним чином його голови, митрови Миронів Утрискої, що видає загальний літопис. Редколегія не лише сама трудиться підшукуванням відповідних джерел, але й підшукуванням авторів поодиноких текстів для „Літопису Бойківщини“, їх дуже цінного віршика.

Здавши Редколегію, не від речі подати її склад: ред. М. Утриско (голова Редколегії); редактори (за абеткою) — Лідія Бурачинська, о. митр. Семен Іжик, Омельян Кушнір, д-р Богдан Стебельський, Олександр Татомір, Леся Шпилька.

Ось перелічимо сторінки названого віршика — ч. 1/39/50 за січень-червень 1984. Перша гідна уваги — це стаття М. Утриски „Етнографічні дослідження Бойківщини на початку ХХ ст.“ З черги настраляємо на цікаві статті — о. Михайла Зубрицького „Пізнні роки“, д-ра Олександра Соколинського „Боротьба УПА за Українську Самостійну Соборну Державу на Бойківщині“, о. Володимира Білінського „У 300-ліття героїчного подвигу Ю. Фр. Кульчицького“.

Ще владисто слово, що його вилословив о. Володимир Білінський з нагоди героїчного подвигу Ю. Фр. Кульчицького під час Служби Божої в часі В.З.З. Т-ва „Бойківщина“ на

Ол. Шпилька

„Соловей-Разбойник“

(Із „Національної опери“ Р. Диспрова)

Прикметною рисою українців є приналежність до такої частини роду людського, про який у світі згадують лише у неприємних випадках. Коли якийсь „енко“ добре визначиться або досягне світової слави — то він „руський чоловік“, „рашійан“, „росіянин“. Але нехай „енко“ покочується, потрапить у неласку сильних світу цього, чи в яке безчинство — то цей „енко“ відразу є „настоящим українцем“.

Уявіть собі Константина Черненка визначним комедитором як Чайковський, письменником як Гоголь, скульптором як Архипенко, чи лавреатом культури, зіркою театру або чемпіоном спорту. До якої

Союзу? 2-го жовтня 1983 року. На цьому вільному числі „Літопису“ написав це о. Лев Білас. Дещо про битву під Віднем 1683 р.

Не менше цікавими є статті про такі бойківські села, як — Волосатий, Тустань-Урич і Махновець. Авторами цих статей є — першої і другої М. Утриско, третьої Володимир Бровар. Про „Українські церкви в Польщі“ написала Софія Шантер.

У цьому числі „Літопису“ є теж рецензії — Романа В. Кухара „Іван Філіпчук — призабутий письменник“ (1871-1945). Це рецензія на книжку Івана Філіпчука „Кульчицький, герой Вілля“. Крім цього є ще рецензія Адама Антоновича на святковий концерт у пошану Владислава Сотера Ортинського в Чикаго. Є там теж сумні згадки про проф. О. Бережницького і Софію Татомір.

На 77-ій сторінці є дуже цікава фотографія: А. Височанська (также недавно вже покійна) в оточенні родини п'яти дочок і синів синів, з яких чотири є сьєнічениками.

„Літопис Бойківщини“ кінчають важливі вісті Канцелярії Управи товариства „Бойківщини“.

У цій нотатці згадано про „Літопис“ дуже побіжно з думкою, що буде більше відгуків у нашій пресі, тим більше, що „Літопис Бойківщини“ повністю на це заслуговує.

На нашу думку, було б добре вибрати з усіх досі виданих чисел „Літопису“ важливіші статті та скласти з них збірник, можливо навіть у двох томах, а зм'якши „бойки, відомі щедрих жертводавців на такий збірник спомогли б. Узагалі наші метки, проворні бойки найбільше мали досі своїх згадок і найбільше мають за собою цінних видань, за що їм належить велике признання.

Яр. Климовський

Ол. Шпилька

„Соловей-Разбойник“

(Із „Національної опери“ Р. Диспрова)

Прикметною рисою українців є приналежність до такої частини роду людського, про який у світі згадують лише у неприємних випадках. Коли якийсь „енко“ добре визначиться або досягне світової слави — то він „руський чоловік“, „рашійан“, „росіянин“. Але нехай „енко“ покочується, потрапить у неласку сильних світу цього, чи в яке безчинство — то цей „енко“ відразу є „настоящим українцем“.

Уявіть собі Константина Черненка визначним комедитором як Чайковський, письменником як Гоголь, скульптором як Архипенко, чи лавреатом культури, зіркою театру або чемпіоном спорту. До якої

національності його зарахували б наші „старші брати“ та закордонні „приятелі“? Вони сказали б хором, що Черненко „руський“.

Коли ж Черненко зайняв місце архієпископа й генсека „єврея“ Андропова, автор „національної опери“ в часописі „Новос Русское Слово“ — Роман Диспров відразу зарахував К. Черненка до „створдствоткових українців“. Не більше і не менше як 100 відсотків. Додамо створдствотковості ново-го лідера СССР він вважає літеру, Черненка українське прізвище особливо — остання літера прізвища „о“. Признатися, мене дуже порадувало це відкриття.

Закінчення на ст. 3.

ІНТЕРВ'Ю З О. ДРОМ І. ГРИНЬОХОМ

II.

Питання: Де й коли була створена Українська Головна Визвольна Рада?

Відповідь: Тут можу коротко відповісти. Після зондажів, незлічених розмов, організаційно-технічних заходів і приготувань, які забрали майже рік часу, 11-15 липня 1944 року відбувся І Збір УГВР. Місцем Збору, що було на території УПА і під безпосередньою охороною однієї з УПА, була гарна, багата на приміщення, лісничка розташована серед романтичних карпатських лісів Самбірського району. За п'ять днів роботи Збору прочитано кілька доповідей, проведено дуже живі, навіть „гарячі“ дискусії, обговорено на відповідних комісіях заздалегідь приготовані основоположні документи, та обговорено та узгоджено на пленарних сесіях остаточні тексти таких програм, як Устрій УГВР, Платформа УГВР, Універсал УГВР. У вищезгаданій статті д-ра Прокопа, в „Свободі“, детально написано про перебіг наради. Згадав автор статті також, що Універсал УГВР „запроєктований“ о. Іваном Гриньохом. „Мушу признатися до цього „гріха“... Мушу признатися також, що багато клопоту мав я із своїм проєктом на комісії: для деяких мій проєкт був „занадто романтичний“, для інших „замало було в проєкті соціально-програмових положень“, ще для інших „забагато історичного вантажу...“. Та вкінці дещо скреслено, дещо додано, дещо узгоджено. Я був вдоволений, що після довгих дискусій на комісії проєкт прийнято, і схвалено на Пленумі Збору. Та навчився я також, якщо важко і відповідально мусить бути парламентська праця, скільки пошани і толерантності вимагає вона до інакомислячих і разом з тим скільки особистості чесності-терпеливості, смиренності і свідомості, що кожний твір людини, який би він не був мистецький, досконалий, все ж таки є твором людських рук, а не Божих...

Очевидно миг би я ширше поділитися своїм спомином

про місце і перебіг наради на цьому І Зборі, оповісти про зустрічі й розмови з учасниками, яких перший раз в житті бачив, з воєнками УПА в часі перерв, миг би оповісти про „замінований терен“ навколо ліснички, про перукарю і перукарню в лісничівці, спеціально влаштовану для небадхлих до стриженьки й голеньки учасників, а також, про дбайливу завідувачку кухні пані Бачинську, що так вміло „командувала“ двохстами-підлітківцями, щоб учасники Збору не „помирилися з голодом“. Навіть про перерони на конях, де першував Головний Командир УПА Роман Шухевич-Чупринка. Це не був Збір сумовитих, застрепаних людей, це був Збір і наради живих, бадьорих людей, повних віри й ідейного запалу служити своїй Україні...

Питання: Якби були причини створення Української Головної Визвольної Ради?

Відповідь: Не буду тут посилатися на вже написані в Україні й за кордоном статті. Причини бачу насамперед в нашому найновішому минулому. Давні події залишили дослідникам історії буття українського народу. Завжди в переломові періоди цієї найновішої доби старався наш народ свідомо, чи емоційно, спонтанно, збудувати свою Рідну Хату, як це писав Митрополит Андрей в 1942 році, у своєму німецьким окупантами сконфіскованому Посланні. Як стали у цій будові творилися Ради, назву — Центральна Рада в Києві, Національна Рада у Львові в 1917-1918 роках чи навіть після Народних Зборів у Просвіті 30-го червня 1941 року створена в Західній частині українських земель Національна Рада. Ради в нашій історичній традиції були чимось вродженим. З тих Рад логічно і природно виникали уряди суверенної української держави. Ради були початком не раз важкого процесу у визвольній боротьбі, їх сприймає народ як щось своє, як щось, що відповідало українській духовості. Тому і в сорокових роках, коли підпільно-революційна боротьба з малих вогнищ підпільних організацій почала охоплювати все ширші шари народу, коли до боротьби приєднувалися люди різних вірувань, різних світоглядів, переконань, різних професій, словом люди з різних верств одного й того ж народу або інакше кажучи, коли визвольно-революційна боротьба ставала всенародною, не тільки логіка, але й konieczність вимагали й диктували потребу відзеркалення цього процесу в якомусь всенарод-

альному органі, ось саме в Раді. Таке було її ідейно-історичне підґрунтя...

Другим імпульсом для створення УГВР були потреби внутрішньо-політичного характеру. Виникала незоритованість, майже безпорадність в хаотичній ситуації спричиненій двома імперіалістичними потугами — гітлерівською Німеччиною і сталінською Москвою. Україна опинилася в обіймах двох тоталітарних потуг і, як говориться в Універсалі, „Не за Твоє визволення Український Народ ведуть вони що криваву й жорстоку різанину. Вони несуть Тобі тільки руїну, повсюдність і смерть“. І далі у Платформі УГВР — „Сучасна війна... ведеться за оволодіння в першу чергу українських земель, як вихідну позицію до панування у східній, а навіть у всій Європі. Вони стоять на позиціях тоталітарної, колоніальної експлуатації українських земель та їх населення. Вириваючи українському народові всі матеріальні й господарські засоби, вони нещадно винищують провідні національні українські сили, нищать національну культуру і національну свідомість у масах, колонізують край чужим населенням, а українське населення масово вигублюють або вивозять за межі України...“

Ось істину треба було виразно й голосно сказати. Завжди в дні всенародної скорботи мусить знайти хтось, хто стане орієнтиром, який вкаже як вирватися з навісної над народом загрози. Було конечно мобілізувати всі здорові сили народу будити свідомість загрози, закликати до самооборони і до боротьби за людські і Божі права, за право жити і не бути лише знаряддям чужих сил на арені світових подій. Здорові сили цього народу були на всіх просторах України, правда, розпорозшені, треба було їх „збирати воедино“. Згадаю також про те, що причиною створення УГВР був також самокритичний погляд ОУН — основної політичної сили в Україні, ОУН, яка після III Великого Здвигу перестала вважати себе єдиною, хоча була найсильнішою. Вона навіть не змагалася за яесь монополіє становити, вона була готовою просто ділитися з іншими керівництвом визвольної боротьби. Великим досягненням у цій організації вважаю те, що в ній вирісла свідомість того, що суспільство, народ — це дуже складний організм. Народ творять одиниці, окремі люди, і

(Продовження на ст. 4)

„Соловей...”

(Закінчення зі ст. 2)

що дозволяє тепер вважати українцями таких людей, як Громико, а навіть Руссо, Клеменс, Косцюшко і так далі. Та й прізвище самого Дніпрова мені звучить більше українським, ніж російським. Походить воно від назви відомої притоки ма-тушки — Волги — Дніпра... Це сказати б, увертюра до „Національної опери”, як її сам окреслив Р. Дніпров, та одночасно він же вико-нує у ній роллю головного героя — Солов'я-Разбой-ника. Співає він надхненно: „На протязі десятиліть іду на Заході розмови про пригнічення росіянами всіх інших національностей. У ЗСА ці розмови завжди посилюються при республі-канській адміністрації. І ось — прийшов на пост генсека сто процентовий українець. Можна говорити, що він (малорос) не справний”, і не „ширий”, бо родився у Сибірі, з приспаною націо-нальною свідомістю тощо. Однак він — безсумнівний українець, про що свідчить „о” в кінці його прізвища.

Не втомлений довгою арією Солов'я-Разбойник продовжує, згідно компо-нованого ним лібретто, що коли якась домінація в СССР існує, то: „Это доминия не рус-ских, а всей группы вос-точных славян: русских, украинцев и белорусов сов-местно!” Після заслужених ним „бурних аплодисментів” мимохить враховуючи та-лант Р. Дніпрова, вини-кає надія, що він незабаром напише лібретто до нової „національної опери” — „Три разбойники”.

Не знаємо лиш, як він обійде чи обгріє руси-

фікацію шкіл та мови „сов-местних” українців і біло-русів, відсутність „буржу-азного націоналізму” серед росіян, за який жорстоко карануть тільки „совмест-них” — українців, виповня-ючи ними концентрації Си-бірі, і де вони становлять понад половину всіх полі-тичних в'язнів.

В оперу „Три разбойники” годилося б включити гимн т. зв. „Радянської України”, де оспівується „друга і бра-та — російський народ”, і пояснити при цьому, чому ж гимн російський не ви-валяє „совместних” сло-в'ян, що „домінують” в СС-СР, але не діляться приві-леями й трофеями?

Проте, не забігаймо на-перед. Можливо і тут Р. Дніпров знайде спасенну літеру „о” для доказів сто-відсоткової домінації укра-їнців у СССР, від гніту яких найбільше терпить... росій-ський народ.

НЕ СОЛІДАРІЗУВАЛИСЯ

У статті Миколи Барабо-ляка п. 3. „Політика ЗСА проти СССР: перспективи („Свобода”, ч. 75, з 20-го квітня ц.р.) треба читати: „Це виявилось особливо дошкульною для Америки, коли накладено на СССР економічні обмеження як на експорт частин для газо-родовідів та збіжжя, де євро-пейські держави не солідари-зувалися із ЗСА”. Також має бути: „Реген намагався наживити советам, робити американську політику „з позиції сили””. — Ред.

Українська каса у Бавнд Бруку

Перед кредитівкою стоять три працівники Каси (зліва): Андрій Шевченко, Олег Гуцул, Марія Фізер і турист.

Світлана П. П.

Так, є українська кредито-ва кооперативна каса в Савт Бавнд Бруку, через дорогу напроти українського пра-вославного Пантеону, церк-ви-пам'ятника св. Андрія. Ця кредитівка, яку популяр-но називають „православна каса”, обслуговує не тільки всіх місцевих українців, пра-вославних і католиків, але дає услуги відвідувачам, що приїжджають сюди. Деякі люди, які живуть далеко від українських центрів, відкри-вають конто в цій установі й полагдають свої справи поштою і телефоном.

Кредитівка в Бавнд Бру-ку, хоч і не має повних бан-кових услуг (так, як велика Каса „Самопоміч” в Чика-го), однак, дає основні услу-ги. Тут можна ошаджувати, позичати; тут є сертифікати, студентські позички, морте-жі і т.д. Звичайно, тут є дер-жавне забезпечення вкладів до 100,000 дол. на ошадно-сті та інші забезпечення. Та кож не так, як неукраїнські фінансові інституції, україн-ська кредитівка із своїх не-розділених прибутків жерт-вує на українські добродійні мети. Якщо ми тримаємо свої ошадності в неукраїн-ських установах, пам'ятай-

мо, що українська громада нічого не користує. Тому і слід підтримувати свою ус-танову та користати з услуг своєї фінансової інституції. Кредитівка ще не має сво-го власного будинку так, як наші більші кредитівки, а винаймає маленьке бангало. На вісімміліонову інститу-цію приміщення покищо вистає. Як буде 20 міліо-нів, то, може, подумасмо про власний і більший буди-нок”, — кажуть працівники. Приміщення всередині каса гарно переробила, але ззов-ни... Ззовні власники будин-ку повинні б обновили но-вим „сайдингом”, або при-найменше пофарбувати бу-динок, який винаймають, та за який гроші беруть. А з бо-ку каси дирекція повинна б постаратися, щоб надворі висів гарний український на-пис, щоб наші місцеві лю-ди, і ті що приїжджають, ба-чили, що тут є „Українська Кооперативна Каса”, щоб вони спіймали і скоро ста-ли членами української фінансової інституції. Про ці дрібні справи, поміж поваж-ним щоденним веденням фінансової інституції, напев-но, подбає нова Дирекція Каси.

О. Пошиваник

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
12-го травня 1984 року

бл. п. артиста-малює
МИКОЛИ НЕДІЛКА

Назабутнього мого МУЖА,
за спокій Його душі просить
помолитися

дружина **ОКСАНА**
з Родиною

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ
- власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- на КОРАБЛІ

всесвітні заходи гарантують
Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

✠
В глибокому смутку повідомляємо, що 5-го травня 1984 р. відійшла у Вічність на 86-му році життя наша своячка, письменниця і журналістка
бл. п.
МАРІЯ СТРУТИНСЬКА
з роду **НАВРОЦЬКИХ**

ПАРАСТАС відбудеться у вівторок, 8-го травня 1984 року в похоронному заведенні Навесича при Френклін вул., о год. 8-й веч.

ПОХОРОН — в середу, 9-го травня 1984 р., о год. 9-й ранку з катедри Непорочного Зачаття П.Д.М на цвинтар Пресей-тої Діви Марії у Факс Чейсі, Па.

Горем прибіти:

братанки:
ХРИСТИНА КУДРИК з чоловіком
ВОЛОДИМИРОМ і дочками ЛЯРИСОЮ
і ТАМАРОЮ
РОМАН НАВРОЦЬКИЙ з дружиною
МАРТОЮ і дочкою АНЕЮ
сестринка — ЗІРКА БУРАЧИНСЬКА з чоловіком
д-ром ЕРАСТОМ і дочками
д-р РОКСОЛЯНОЮ БУРАЧИНСЬКОЮ,
АРИДНОЮ ГОЛОВАТОЮ з чоловіком
ВОЛОДИМИРОМ, сином АДРИАНОМ,
ТАІСОЮ СЕНЕЧКО з чоловіком ЛЕВОМ

кузини:
ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА
д-р ОЛЕКСІЙ ГАРДЕЦЬКИЙ з дружиною
ЕВГЕНІЄЮ
ХРИСТИНА ТУРЧЕНКО з чоловіком
БОГДАНОМ і дитями НАТАЛІЄЮ,
ОДАРКОЮ, ДМИТРИКОМ, ІВАСЕМ
і МАЛАНКОЮ
ДОРА ГОРБАЧЕВСЬКА зі синами
ОЛЕКСІЄМ і ПЕТРУСЕМ
МАЛІНА ДЗЮБА з чоловіком КОРНЕЛЕМ
і дочками:
ХРИСТОЮ БРАВН з чоловіком, внучкою
ОДАРКОЮ та УЛЕЮ з чоловіком

Замість квітів, Родина просить скласти пожертви на Літе-ратурний Фонд Об'єднання Письменників „Слово” на руки голови д-ра Остапа Тарнавського, 6509 Lawnton Avenue, Philadelphia, Pa. 19126.

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої і Ніколи Незабутньої
ДРУЖИНИ, БАБЦІ, СЕСТРИ, ТЕТІ І КУЗИНКИ

бл. п.
**СТЕФАНІЇ з ТЕРЛЕЦЬКИХ
ЛОПАТЯК**

що відійшла у Вічність 14 травня 1981 р. в Сан Дієго, Каліф.
була відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
у Світлу Неділю, 22 квітня 1984 р. (Великдень),
а у Світлий Понеділок була відправлена

ПАНАХИДА

в Сан Дієго, Каліф., в церкві Матері Божої
Неустаночої Помочі.

В глибокій жалю:

муж — ВОЛОДИМИР ЛОПАТЯК
син — НЕСТОР
сестра — ІРЕНА з рідною
брат — ЛЮБОМИР з рідною
тета — ПОПЕЛЬ з рідною
Кузинки і Родина в Україні і ЗСА

У Сороковий день СМЕРТІ

бл. п. мґра
ЯРОСЛАВА ЛАБКИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ
в суботу, 12-го травня 1984 року

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Церква св. Йосафата, год.
9-та ранку

НЬО ЙОРК — Церква св. Юра
ЧИКАГО — Церква св. Миколая.

БАЛТИМОР — Церква св. Михайла
ФІНІКС, Арізона — Місцева українська като-
лицька церква

Ст. ПІТЕРСБУРГ, Флориди — Місцева україн-
ська католицька церква

Про ласкаву участь у відправах та молитви за спокій Його
праведної душі просить:
ЯРОСЛАВА ЛАБКА — дружина і Родина
893 Second Street, Trenton, N.J. 08610

Ділимося сумною вістю з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що 6-го травня 1984 р. по довгій і тяжкій недугі на 58-му році життя відійшла у Вічність
наша Найдорожча **ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА І ТЕТА**

бл. п.

МАРІЯ ІРИНА ФАРОН
з дому **ЦИБИК**

народжена в Ярославі, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в середу, 9-го травня 1984 р., о год. 10-й ранку з україн-
ської католицької церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо на цвинтар сав. Петра і Павла в Пар-
мі, Огайо.

Горем прибіти:

чоловік — ДМИТРО
син — ЮРІЙ
доньки — РОМА, АНІ І ІРИНА
син — МАРКО
брат — РОМАН з дружиною УЛЯНОЮ з дитими
сестра — ОЛЬГА ВОЗНЯК з чоловіком РОМАНОМ
і дитими і внуком
та ближча і дальша Родина в Америці, Україні та Польщі

Замість квітів на могилу, просимо скласти пожертви на катедру св. Йосафата
в Пармі, Огайо.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МУЖА, БАТЬКА, ДЗІДЗЯ, БРАТА, КУЗИНА, ЗАТЯІШВАґРА

бл. п. мґр.

Стефана Мішкевича
ЗАУПОКІЙНІ СЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

в понеділок, 14-го травня 1984 року
в Сакраменто і Льюс Анджелес, Каліфорнія

Дружина — мґр **СТЕФАНІЯ** з Родиною

У світлу пам'ять Покійного зложили ми \$250.00 на стипен-
дійний фонд при СУА для українських сиріт в Бразилії.

У глибокому жалі і смутку повідомляємо,
що 27-го квітня 1984 р. упокоївся в Бозі в Клівленді, Огайо
на 92-му році життя,
наш Найдорожчий **ТАТО І ДІДУСЬ**

св. п. проф.

ІВАН БУРДА

учитель середніх шкіл в Познані й Серадзі, Польща, в Го-
родку Б. Львова, й української приватної гімназії в Інсбруку,
Австрія, Інспектор Рідної Школи в Клівленді.

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбудеться 30-го квітня
1984 р. у церкві св. Петра й Павла, описіла ПОХОРОН на
цвинтарі св. Петра й Павла в Клівленді, Огайо.

Горем прибіти:

син — ПЛЯТОН з дружиною ЛОРЕТОЮ

і внуками: ЛІДІЄЮ І ВІКТОРОМ

донька — ІРЕНА з мужем ДАНОЮ й внуками:

ЮЛІЄЮ, ДАНОЮ І ГРИГОРІЄМ

швагерки:

ЕВГЕНІЯ МЕЛЬНИК з сином ЯРОСЛАВОМ

і МАРІЯ ЛУЦИШИН

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАТЕРІ, БАБЦІ, СЕСТРИ І ТЕТІ

бл. п.

**ОЛЬГИ зі СТРОНСЬКИХ
ТРАСКИ**

були відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
з **ПАНАХИДАМИ**

в четвер, 3-го травня 1984 р.

в церкві св. Михайла в Балтиморі, о год. 8-й ран-
ку;

в соборі св. Родини у Вашингтоні, о год. 9 ранку;
в п'ятницю, 4-го травня 1984 р. в семінарії св. Ро-
дини в Сілвер Спрінг, о год. 7-й ранку.

ПОДЯКА

Цією дорогою, хоча спізнено, однак сердечно скла-
даємо всім нашу щирю подяку. В першій мірі Всесвітньому о.
парохові Юрієві Маркевичеві за похоронні відправи. Рівно-
дужою Вишуканою і щирою: о. парохові Шавелюві,
о. д-рові Де ля Торі, о. д-рові Дорнчеві, о. Янятес за Упо-
кійні Служби Божі і Панахиди.

Наша щедра подяка ВП. Панам: п. М. Жуків, п. М. Каль-
ці, п. Г. Кені, проф. В. Палійчук, інж. В. Романовському,
інж. В. Сушкові, п. В. Татчині, п. А. Хархалісові за несення
Тіліних Останків.

Від серця дякуємо за зворушливі прощальні слова над
домовиною і під час триниз п-ї А. Самутин від СУА, проф.
Пін. Шав'як від Музичного Інституту, п. І. Малков від УНС, п.
Г. Кені від Церковного Комітету, проф. В. Палійчук і інж.
В. Сушкові, та п-ї М. Хархаліс, яка поділилась приснимим
спогадним серцем, її доброту та прихильність до всіх.

За численну участь в похоронних відправах наша
вдячність Родині, Приятелям та Знайомим, що так глибо-
ко допомогли нам відправити Покійну на Вічність Спокійно.

Наша щира подяка Вам усім, Дорогі і Рідні, за чудові
вінки і квіти, які прикрашали домовину нашої Найдорожчої.
Щедре спасіння за листівки, телефонічні та усні вислов-
лені, за пожертви на Поминальні Служби Божі та
добробільні дати, всі які були доказом любові і пошани до
нашої Найдорожчої і Незабутньої Матері і Бабулі.

Щиро дякуємо п-ї А. Поліщук за так гарно підготовану
тринзу, а інж. В. Сушкові за уміле ведення тринзи.

Щира подяка похоронному заведенню Лілі-Зайлер за
совісне переведення похорону.

Хай Вселаскавий Господь обдарує Вас усіх обильними
ласками.

У глибокому смутку:
донька — ІРЕНА ТЕРЗІВ з родиною
син — ОЛЕКСАНДЕР з родиною

Наступні особи зложили щедрі свої пожертви на нижче
подані цілі:

ЗАУПОКІЙНІ СЯТІ ЛІТУРГІЇ:

п-во Ю. Бучковський, п-во М. Вацлавів, п-во М. Венґри, п-ї Т.
Венґер, п-во О. Ганаси, п-во Р. Ганаси, п-во Д. Голової, п-во
І. Гриндію, п-во Горські, о. д-р Де ля Торі, о. д-р Дорнч, п-ї
П. Зарубайко, п. М. Калька, п-во Г. Кені, п-во Р. Кобрини, п.
І. Малко, п. І. Меккоя, п. Ю. Подольск, п-ї П. Попович, п-ї М.
Сідляк, п-ї А. Смігунець, о. С. Янятес.

КВІТИ:

п-во Е. Бравн, п. М. Бухайм, п-во Е. Відемер, п. Т. Біліяк,
п. С. Гавзер, п-во Я. Голової, п. Е. де Фавіс, п-во В. Йоганніс-
маєр, д-р Ш. Кудман, п-во М. Кулінчич, п-во Д. Лалов, п. Б.
Майор, п-ї І. Мацюрка, п. Г. Палеско, п-во В. Палійчук, п-во
Х. Сарбова, д-р Р. Сакно, п-во П. Стефод, п-во В. Телюки,
п-во В. Факс, компанія Філіберт, п-ї М. Хархаліс, п-во Т. Хар-
халіс, п-во Б. Чапельські, п-во Ю. Чапельські, п-во С. Чор-
ні, п. Ден Шериль.

На ЦЕРКВУ СВ. МИХАІЛА: інж. Ю. Подольск — \$20.00.

ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЇ:

збірку перевів інж. В. Сушко, за що ми йому окремо вдячні —
по \$25.00 — д-р О. І. А. Троян, інж. Т. І. Т. Хархаліс, д-р Ю. І. М.
Руді;

по \$20.00 — інж. П. І. М. Івасюк, проф. В. І. О. Палійчук, інж. П.
І. Г. Подольск, проф. О. І. М. Поліщук, п. Г. Телюк, п-ї А. Ти-
мюк, п-ї М. Хархаліс, п-во Ю. Чапельські, інж. Б. І. Яля;

по \$10.00 — п-во Е. Відемер, п-во Ю. Котик, п-ї Х. Лисобей, п.
А. Лихолат, п-ї І. Мацюрка, п. Г. Палеско, п. Я. Поліщук,
п-во С. І. А. Поліщук, п-во С. І. С. Поліщук, п-во В. І. Н. Ро-
мановський, п. В. Самолот, п-во В. І. О. Сушко, п. В. Тат-
чин, п-во Б. Чапельські, п-ї Е. Чорняк, п-ї Д. Чорнодоль-
ська, проф. Л. Шав'як;

по \$5.00 — п. С. Гавкевич, п-во Д. М. Голової, п. М. Кулінчич,
п-ї І. Малко, п. Е. Стелімах, п. І. Милосей, п. А. Цадик,
п. А. Чорний, п. А. Чорнодольський;
по \$100.00 — І. Терзієв і В. Траска з родинами.

ПОДЯКА

Управа Української Вільної Академії Наук у США
скадає сердечну подяку

Вельмишановному Панові Отаманові
ІВАНОВІ ЛЮТОМУ-ЛЮТЕНКОВІ
і Його Вельмишановній Дружині **ОЛЬЗІ**

за їхній щедрий дар в сумі 5,000.00 дол. на діяльність Академії.
ВЕЛИКЕ ВАМ СПАСИБІ!

